

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4
 Negyed évre 2

Pénzküldemények:
 a Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
 kezet címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
 lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
 helye 20 fil. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél
 minden szó után előre beküldendő 4 fil.
 Nagyobb s többszörös hirdetésményeknél mér-
 sékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. január 16.

3. szám.

A létminimum.

Ne szépitgessük a dolgot, hanem valjuk meg az igazat, hogy az erdészeti altisztek és szolgák közt az állami kezelésbe vett községi, közbirtokosági és némely oly magán uradalmi erdőknél alkalmazottak azok, kiknek terhes, felelősségteljes és nagyon gyakran életveszélylyel is összekötött szolgálatukért a mostoha sors a legcsekélyebb javadalmazást nyújtja; olyan javadalmazást, a melyből a mai rendkívüli drágaságnál tisztességesen megélni szinte lehetetlen.

Az állami kezelésbe vett erdőknél az összes javadalmazás 500—1000 korona közt ingadozik minden egyéb járandóság nélkül s ha az egyes magán uradalmaknál nagyobbbrészt konvenció mellett szolgálók évi járandóságaikat összeszámolják, arra a szomorú eredményre jutna, hogy nem csak az öreg béres, de még a közönséges béres és határcsász is sokkal jobban van javadalmazva, mint ők, holott nekik mégis bizonyos előtanulmányra, szakképzettségre kell szert tenniök, míg az utóbbiaknál az ilyen teljesen felesleges, illetve nincs szükség arra, hogy annak megszerzése végett akár külön iskolákat járjanak, akár szakkönyveket tanulmányozzanak.

Ilyen gyenge javadalmazásból tisztességesen

megélni, abból családot eltartani, önmagát és a nőt, gyermekeket ruházni, utóbbiakat iskoláztatni, a családban előforduló betegségek esetén ar orvosi gyógykezelést és a gyógyszereket fizetni még általános olcsóság idejében is alig lehetséges, de teljesen lehetetlen most, midőn országszerte olyan nagy drágaság uralkodik s nem csak az élelmi cikkek ára szökött fel, de a ruházati cikkek árai is 30—50 sőt több százalékkal lettek magasab-
 bak.

Nem szabad egyébként itt még arról sem megfedekezünk, hogy az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott altiszteknek természetben való lakásuk egyáltalán nincs, hanem ezt is az elől említett javadalmazásból kénytelenek bérelni, nem különben ugyan abból a szükséges tüzfát is beszerezni, a mire aztán rámegy a kapott javadalmazásnak 20—40 százaléka.

Az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott altiszteknél még arra is figyelemmel kell lennünk, hogy szolgálatuk a más ágazatoknál szolgáló többi kartársaiékénál sokkal terhesebb, mert míg az utóbbiak rendszerint egy darabban lévő s lakásukhoz többnyire elég közel eső védkerületet látnak el, addig az előbbiek őrzési kerülete számos községi határokbán is többféle széttagolt kisebb nagyobb erdőrészekre terjed ki, melynek bejárása több napot is igénybe vesz, mely idő alatt családjuktól távol lévén kénytelenek magukat élelmezni s nem ritkán még utazási költségeket és éjjeli szállást is fizetni, mi ismét nagy teherrel nehezedik rájuk.

Sínylik is ezt a nehéz sorsot az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazottak s évek óta hangzik panaszos jajsavuk, keresve és kérve segítséget, de bizon eddig vajmi kevés eredménnyel. Eddig mindig bizalmuk volt abban az emlékiratban, a melyet megbízásunkból Sticz László veszprémi kartársunk szerkesztett és terjesztett fel a földmivelésügyi m. kir. miniszter urhoz, a melyben töviről-hegyire, elősorolták nagy nyomorúságukat és állomosításukért vagy sorsuknak egyébként való megjavításáért esedeztek.

Tudomásunk szerint ez az emlékirat, illetőleg az abban foglalt kérés közel másfél évi idő óta még ma sem nyert elintéztést, legalább ilyenről a megbízott kérvényező értesítve nem lett, annyit azonban sejteni enged egyik kartársunk »S. L.«, tehát nyilvánvalóan az emlékirat benyújtójához: Sticz László-hoz intézett szerkesztői üzenetben, hogy egyelőre az állami kezelésbe vett erdők őrzésével megbízott személyzet állomosításáról alig lehet szó, mert ezt nyilván az ország pénzügyi viszonyai nem engedik, hanem a földmivelésügyi minisztérium annyit mégis megtett, hogy gyűjti az adatokat arra nézve, hogy milyen egyes vármegyék területén az állami kezelésbe vet erdők őrző személyzeteinek a helyzete mennyiben van azoknak szolgálatképtelenségük, valamint az ő elhalálkozásuk esetére a családtagok jövője biztosítva s itt tisztelt kartársunk arra a konklúzióra jutt, hogy a kerületi és járási erdőőröknek a munkás és cselédpénztárba egy-két könyvvvel illetve részlettel tagul való beiratása által

már azok jólétének magalapíásához nagy lépés történt.

Mi a magunk részéről készséggel elismerjük azt, hogy a munkás- és cseléd segélypénztár által nyújtott jótétemények nem megvetendők, mert utóvégre is ha nem éppen eleget, de legalább valami csekélységet nyújtanak, a kérdést azonban ezzel korán sem tartjuk megoldhatónak, hanem ennél sokkal messzebb menő intézkedéseket óhajtunk.

Ezzel azonban — mint mondtuk — korán sincs megoldva az állami kezelésbe vett erdőknél alkalmazott őrzőszemélyzet helyzetének a kérdése, mert a munkás és cselédpénztár ha nyújt is valami keveset a családnak a jövőben, de nem adja meg azt, a miért mindennap imádkoznunk kellene, mondván: »a mi mindennapi kenyerünket add meg minékünk ma!«

• Mi a magunk részéről szükségesnek, sőt elodázhatatlannak tartjuk azt, hogy a magas kormány most, miután már úgy a gazdasági cselédek, mint a mezőgazdasági munkások viszonyait rendezte, vegye kezébe az állami kezelésbe vett erdőknél és a magánuradalmaknál alkalmazott erdőőrök, valamint a vadászok, a vadőrök és szolgák szolgálati viszonyainak rendezését s törvénybe iktatva állapítsa meg azt a létminimumot, a melyen alul javadalmazni ezek közül egyiket se lehessen s így mód nyujtassék minden egyes esetben a téren szolgálók megélhetésére s legyen ez a törvényes intézkedés kiterjesztve a családok jövőjének megalapítására is.

TÁRCZA

Az erős kovács.

Irta: Zöldi Márton.

(A Magyarország után.)

A Z uj-kigyósi gányók (az Alföldön ez a gunyve a dohánykertésznek) minden arra való alkalommal büszkén emlegették, hogy milyen rettenetes erős ember az ő kovácsuk, Bende József. A gányó, mint aféle gondtalan, kevésdolgu nép, hajlik a tóditásra, de ami Bende Józsefet illeti, nem szórtak a tóditásra.

Csak rá kellett nézni herkulesi izmaira, domboru mellkasára, dagadó, vörös nyakára. hogy az ember tiszta képet szerezzen hires nagy erejéről.

Mint a legtöbb erős ember, Bende József is csupa szelidség, jámborság volt. Hiába ingerkedtek hasztalan évődtek vele, soha senkire öklét nem emelte. Ellenben, ha valami terhes szekér megragadt a sárban, Bende József válla nekitámasztásával úgy kllóditotta onnan, mint ahogy más ember a vödört emeti ki a kutból.

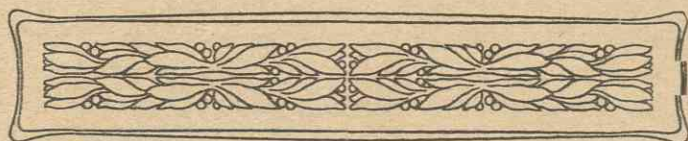
Ezek a sűrűn ismétlődő hőstettek teljesen kielégítették becsvágyát. Egyébként már negyvenedik évét is meghaladta és még nőtlen volt. Nem mintha nem kedvelte volna az asszonynevet, de özvegy édesanyja szörnyen válogatós volt. Nagy anyai elfogultságában egyik leányt sem tartotta érdemesnek arra, hogy az ő hatalmaserejű fia felesége legyen.

— Majd akad külbmb is, — ez volt a biztatási formulája, mikor a házasság konkrétbb alakban merült fel

Bende József szótlanul, de nem megnyugvással tűrte az anyai zsarnokságot. Nem tagadta, olyik lánynak meg is mondta, hogy nagy a házasodhatnékja.

Azt hisszük, hogy az utóbbira nézve a legcélszerűbb lenne állami felügyelet alatt egy magánynyugdíj és segély egyesületet létesíteni, a mi nagyobb akadályokba nem ütköznék, mert hiszen ennek kötelezettségeit nem azok tagjai tagsági díjaival, hanem a szolgálatadók hozzájárulásával is biztosan vállalni lehetne.

„Mindenesetre első dolog az, hogy első sorban a mai napi megélhetés legyen a létminimum összegének megállapításával biztosítva, azután pedig minél sürgősebben a jövőről való gondoskodás is megtörténjék.

A kócsagokról.

A Magyar Erdész után.

Folytatás és vége.

Kevésbé érdekes, de sokkal gyakoribb nálunk a kis vagy fattyu kócsag.

Ez a faj, — bár szintén elég ritka madár már nálunk, mindamellett az elegyes gémkolóniákon fészkesekkel is találkozhatunk. Hanem nagyon kevés fészkel már nálunk. Árvizes időben azonban, szinte a régi kócsagdús időket idézi fel emlékezetünkben, annyi van. Az apadásokon ilyenkor (július és augusztusban) csapatostól is ácsorognak, de egyenként is röpdösnek és az idegenből való vándorcsapatok is le-le szállnak.

Mikor a sík vizeken vagy porondokon egyesével ácsorog, már messziről feltűnik a szemnek messze el-

fehérlő tollruhájáról, mely valóban »ragyogó« és »tisztá«, mint a »hó«, mintha napsugárból volna alkotva az egész lénye neki — mint a hogy a dicséret zengi róla. És valóban, ha leszáll a verőfényes csillagásba: alakja egészen összefoly a fénnel s csak akkor csillan ki abból, midőn megcikkázik pillanatra, mint a csillag a felhők között.

Ilyen volt a nagy kócsag is és szintén hófehér; azonban a kis kócsag nemcsak jóval kisebb volta által (kb. csak 55 cm. hosszú; míg amaz a 110—111 cm.-t is megütötte), hanem fekete csőre és lábai lolytán is különbözik tőle, valamint azért, hogy 2—3 tollból álló és hosszán lelógó kontya is van (de csak az igen időseknek), holott a nagy kócsag ilyenről soha sem bir. Azoomban mindkét faj a szárnyatövéen illetve vállán viseli azokat a messzi kinyuló, hajszerű szálkás tollakat; melyek hajdan oly nagy becsben álló és felette értékes kalpagdiszt szolgáltatottak. Különösen a délvidéki fiatal szerb nők a kis kócsag »kolcsag«-ját hajdiszül használták.

A kis kócsag is a későn érkező költözőkódó madarakhoz tartozik s ehhez képest többnyire későn is költ. Májusban vagy júniusban vannak fiai. Külön telepekbe nem verődik össze, hanem a fán fészkelő gémeikkel társaságban fészkel, de bár mekkora legyen is a fészkelő faluk egyedsége, a kócsag mindig majdnem elenyészőleg csekély számmal van képviselve és csak imitt-amott, elszóródva van egy-egy fészke a legnépesebb gémtelepen is.

Mivel kevés van belőle, nem igen sorozható a veszedelmesebb halpusztító madarak közé, különben is a hálnak inkább csak az apraját picézgeti s azok közül is nagyobbbrészt az u. n. szeméthal-félét, míg az értékesebb halban kevés kárt tesz. Ez a rendes állapot. Rendkívüli esetekben azonban, midőn szokatlanul nagy előfordulás mellett s helyi körülményeknél fogva a kulturvizek, halgazdag kubikok és levezető csatornák

Igy nyilatkozott nemrégiben Kocsis Eszter előtt, ki a fiatal özvegy volt, s nénjénél, Sajos Mihálynénál lakott, mióta özvegységre jutott.

Sajos Mihály mészárosmester volt. Ezt az embert csuf, veszekedő természete miatt senki sem állhatta a községben. Még azt megbocsátották volna neki, hogy részeges, kötekedő, káromkodó ember, de azt híresztelték róla széltében, hogy veri a feleségét. Ezt arra mivel az Alföldön, hol a női kultusz erős, egészséges alapon fejlett, főbenjáró hibának tekintik. Bende József pedig tőszomszédja volt, mindig utálattal nézett rá. Ép emberi erkölcsével nem tudta megérteni, hogy üthet meg valaki asszonyt, aki gyöngébb a férfinál. Sokszor kéjesen gondolt arra, hogy milyen derék dolog is volna, ha Sajos Mihály, a részeges mészáros egyszer belekötne és őt ütné meg. Hej, hogy ragadná mellen, hogy hajtaná át a kerítésen . . . És micsoda elégtételt érezne utána . . .

A féli gyulai vásár idején történt, hogy egy komor, hideg este Bende József a kovácsműhely előtt

állott és belebámult a hóba. Hamarosán egyéb nézni valója is akadt. Egy asszony, aki batyuval a hátán a csabai országut felé igyekezett. Bende József első tekintetre felismerte a batyus asszonyban Kocsis Esztert, a fiatal özvegycet, a mészáros sgorasszonyát. Nem tudta megállani, hogy meg ne kérdezze:

— Hová ilyen késő cste?

— Elmegyek Csabára szolgálni.

Az erős kovács megütöközött a válaszon.

— Elmegy? — kérdezte. — Hát a nénje ereszti?

— Még inkább ő nógatott, hogy menjek . . .

A kovács a fejét rázta.

— Hát aztán mért nógatta?

Eszter mélyet sóhajtott.

— Hiszen, ha kigyelmed tudná . . . de mondani is restelem.

— No már csak mondja, Eszter, hiszen tudja, hogy jó szívvél vagyok magukhoz.

Eszter egy ideig habozott, aztán elszántan lépett a kovács elé.

halaira van utalva: jelentékenyen hozzájárulhat a többi halfalánk madárság kárttéveseihez. Tehát a halgazdászati szempontjából ez a madár is csak a fehérre mosott szerezcsenek táborába tartozik s kiméletre érdemtelten.

A kócsagok felette óvatos madarak lévén, nem egy könnyen kaphatók lövésre, úgy hogy még a gémtelpeken is elég nehéz hozzájuk férközni. Rendszeresen az első zürzavar átélése után oly magasra felemelkednek, hogy sörétlövéllel el nem érhetők, avagy pedig elhagyják a gémtelpeket és sokszor órákig sem térnek vissza.

Legkönnyebb a fiatalokat lövésre kapni, mert ezek kellő tapasztalat hiányában kevésbé bizalmatlanok, jobban kitartanak, mint a gyakorlatosabb öreg példányok. Az utóbbiak inkább csak lesből löhetőek oly lespartokon, melyek felett rendes huzási vonaluk elvezet. Ha tavasszal megfigyeltük huzásvonalait, ősszel bő zsákmányt hozhatunk néha belőlük, mert őszi és tavaszi »járások« bizonyos helyeken pontosan összevág.

A nyári hónapokban, különösen augusztusban, a kubikgödrökön cserkészve is vadászhatunk rájuk, esetleg árvizes időben, a mikor néha még bővében vannak, lesből is löhetjük őket az apadásokon.

Lakatos K.--

Leszámolás.

— Irta Veres Dénes. —

December végével már lezárul ide s tova egy polgári év, de lezárul minden igaz vadász előtt a vadászati év, azaz csak a kitermelési szak, mert a vadászati évnek soha sincs vége, januárral kezdődik és

decemberrel végződik. Most veszi kezdetét a vadász legszebb feladata: a vadóvás, melynek ez idén különösen odaadónak, hatékonynak kell lenni.

Talán évek telnek el, míg a mult tél agyonsíratott rombolásait kiheverhetjük, de úgy, hogyha nem teszünk magunk is úgy, mint az egyszeri paraszt, a ki látva miként teszi tönkre a hulló jégeső minden reményét, vetését, ő magá botot ragadott és ő is verni kezdte a megmaradó kalászkodat, mondva: No lássuk, mire megyünk ketten?! — Mi is tehát ne segítsünk a mult télnek pusztítani, hanem érjük be azzal, a mit eddig lőttünk és különösen tartózkodjunk a hajtóvadászatoktól, mert bizony még egy ilyen év és csődöt mondhatunk.

Jól tudja ezt minden vadász, a ki nyitva tartotta szemét, és vadjával nemcsak addig törődött, míg azt lőhette is, hanem aztán is figyelemmel kísérte és gondolt vele, hogy a mult fél alig hagyott valamit úgy az apró, mint a nemesvadból tavaszra.

A tazasz, ha ilyenről a m. évben szó lehetett, különösen rossz volt a nyulállományra nézve. Tudjuk, hogy a nyul már márciusban fiasítani szokott, sőt már március végén, különösen a délvídeken meg lehetős süldeket találni. Erről a m. évben szó sem lehetett. Jól emlékezem, hogy március 21-én még jégkerget találtam a sárszalonka kedvenc tanyáján, tehát a kis nyulnak el kellett pusztulnia. Még április is oly zord volt, hogy még az ezen hónapban fiadzottak is erősen meg lettek tizedelve. Már pedig az első fiasítás sikerülése nagy jelentőséggel bír a nyulállományra. Azonban nemcsak a tavasz volt kedvezőtlen, hanem maga a nyár a hosszszas, erőtlenségével, mely sok helyütt beteggétette és megrostálta az állományt.

Azért tartom én szükségesnek az idén a hajtóvadászatok mellőzését, a mety még a magvát is kiirtja a vadnak. Sokan vannak, a kik azt állítják, hogy a kereséssel, cserkésztel több kárt okozunk a vadállomány-

— Hát meg is mondom. Kigyelmed miatt történt a baj.

— Én miattam?

— Igen bizony. A sógorom a minap kétszer-háromszor is a derekamhoz nyult, persze én erősen rászóltam. Arra azt mondta, hogy azért vagyok olyan huzódós, mert a kigyelmed szeretője vagyok...

Az erős kovács megtántorodott.

— Micsoda? Mit mondott? hörögte fujtott dühvel.

— Azt, oszt... a vacsoránál egy tányért utánam is hajított, aztán olyat mondott, hogy egész éjjel sir-tam miatta.

És mintha megerősíteni akarná a mondottakat, ott azon módon keserves sirásra fakadt. A batyú a háján csak úgy hullámozott a nagy zokogástól.

Az erős kovácsot olyan dühroham lepte meg, hogy a szava elállott, a hangja elveszett. A bőszített vad állati hörgéséhez hasonló rianás tört elő széles melléből. Valami gyilkos ösztön szorította össze a tor-kát. Hevesen lélegzett, a melle is zihált, mint a tulfü-

tött katlan... Jó időbe került, míg szóhoz jutott.

— Ugy... aszondta... no, Sajos uram, kes-serves lesz a te dolgod, ha én igazítom el.

Azzal megfogta Eszter kezét, s nem törődve ellenkezésével, bevitte édesanyjához. Itt keveset beszélt.

— Fogja itt édesanyám ezt a szegény asszonyt, míg én visszakerülök.

— Hová méssz? — tudakolta az anyja.

— A dógom után.

Azzal magára kapta csak úgy panyókára a dol-mányt s neki lódult az országutnak.

Tudfa, hogy a mészáros a gyulai vásáron van, s hogy az országuton találkoznia kell vele. Az erős ko-vács tisztán, világosan megkoncipiálta a találkozást.

— Ott ütöm le, ahol érem, emberhalál lesz ma este.

Semmiféle fegyver, még bot sem volt a kezében. Nem is kellett... Ösmerte öklének rettenetes erejét, melytől a háborgó lélek még növelt... Mint a vérig sértett titán, úgy haladt súlyos léptekkel az ország-

ban, mint a hajtó vadászattal. Ezt az álláspontot — pedig sokan vallják — nem nehéz megdönteni. Egy vadász egy vadászati évad alatt középbüségű vadállomány mellett mondjuk 80—100 darabot lő, de ezt az eredményt csak egy csakis jó lövő éri el. Addig egy hajtóvadászaton, melyen részt vesz minden minőségű vadász, 10—12 puskás egy nap alatt terítékre hoz 400—600 darabot és legalább is ugyanannyit döggé tesz. Kérdelem, melyik az ártalmasabb — a keresés-e a hol csakis a jó vadász érvényesül, a hol a döggé lövés annak részéről elvétele fordul elő, míg a rossz vadász nagyon csekély kárt okoz és okozhat — avagy a hajtóvadászat, a hol a rossz vadász is inkább jön lövésre és rossz lövéseivel a tömegesen jövő vad legnagyobb részét döggé lövi? Állítom, mert tapasztalatból tudom, hogy egy társaság valamennyi tagja egy éven át annyi dögöt nem lő, mint egyetlen egy hajtó, de különösen körvadászatonál. A hajtóvadászatnak csak akkor és ott van létjogosultsága, a hol a vad oly bő, hogy ritkítása éppen a vadállomány érdekében kívánatos — azt hiszem az idén nem igen van olyan terület.

A másik apró vadunkkal a fogolylyal is így vagyunk. A szigorú tél ebben a vadban még nagyobb pusztítást vitt végbe, mint a nyulban s tavaszra alig marad valami, még a legdusabb területeken is. A költés legalább itt délen nagyon rosszul sikerült, mert még soha annyi meddő párt nem találtam, mint az idén, de nemcsak meddőket, hanem magányos példányokat és különösen sok kakast.

A vizivad költése az idén különösen rosszul ütött ki, mivel a forró tartós szárazság megfosztotta őket tápláló forrásuktól és kiköltött, de nem táplálható apróságok elpusztultak. Így én júliusban egy kiszáradt csatornában 5 tőkéskacsa fiókját találtam elpusztulva, míg egy másik helyen egy már csak sárfészeknek nevezhető pocsolóban 3 fiatal kacsát leptem meg, melyből egyet élve fogtam el, azonban hamarosan vissza

uton, a keményre fagyott hó csikorgott, nyöszörgött sulyos lépte alatt . . . Patkós csizmája mindenütt mély nyomokat hagyott . . .

Soha, semmiféle vonatkozásban nem gondolt arra, hogy valakit megöljön, s most úgy érezte, hogy semmi egyebet nem tehet, hogy ezt meg kell tennie mindenáron.

Nem mérlegelt, nem fontolgatott semmit, legkevésbé a gyilkossággal járó sulyos kockázatot . . . Ellenállhatatlan kényszer hajtotta, kergette a sötét éjszakába előre. Valami atavisztikus indulat lobogtatta vérét. Ki tudja, honnan eredt, honnan csapott vissza? Talán valamelyik martalócz szabadhajdu ősenek gyilkos indulatából . . .

Az összeszorított, merev ajakból csak egy szó tört elő:

— Megölöm!

Jó háromnegyedórai utat tett már, mikor az országut egyik elágazásánál hirtelen megállott . . . Ordítás, káromkodás, jajveszékélés hangos nesze

is tettem, mert a mocsárszaguk kiálthatatlan volt.

Az őz állomány talán az egyedüli, mely legalább itt délen türethetően szaporodott. Jól sikerült volt a fűrköltés, ámbár mint egy másik cikkemben is említettem, az idén szoktalanul sok fűrj érkezett volt.

Egyedül a rókánál tapasztaltam a szemmel látható elszaporodást, tehát mintha az elmúlt tél neki kedvezett volna és ez nem is annyira lehetetlen. A nagy hideg bőven szolgáltatva neki a prédát az elhullott és elgyengült vadban. A kemény fagy pedig lehetetlenné tette a törrel való pusztítását, mérget pedig parcellás területen nem lehet mindenütt alkalmazni. A mint tehát megjelenik az első hó, lássunk hozzá és tizedeljük meg őket, mert tulontul elszaporodásuk felér egy mult téllal.

Az 1907. évi leszámolásunk bizony erős deficitet mutat, vajha adná az Isten, de magunk is azon vagyunk, hogy a folyó évre helyre álljon az egyensúly.

(V. és Á.)

Hasznos tudnivalók.

A gyógynövények.

Magyarország gyógynövény szükségletét legnagyobb részben a külföld látja el. E cikkekért milliók vámdorolnak ki évenként az országból, hol ott erdőn, mezőn, réten nálunk is bőven teremnek e növények. Vadon tenyésznek, sem költséget, sem megmunkálást nem igényelnek, éppen csak összegyűjteni kellene őket. És hogy

ütötte meg a fülét . . . Valami nagy veszedelem lehetett a közelben . . . Önkönytelenül feléje sietett.

Néhány perc múlva odaért, s mintha álomból ébredt volna fel, úgy szemlélte, amit látott . . . A hóban egy ember fetrengett és jajveszékelt . . . A mészáros volt, a halálra szánt ellenség . . . Három ember ütötte-verte, magyarul káromkodva, de svábos kiejtéssel.

Bende József rájuk ösmert. Eleki svábok voltak. Az egyiket, mészáros volt, személyesen ösmerte.

Egy pillanatig bambán, szótlánul tündődött, a másik pillanatban már ott volt a letepert, félholtra vert mészárosnál.

— Lassan, hé, — kiáltotta a sváboknak, mintha csak békíteni akarná őket. De az ökle kevésbé volt barátságos . . . Sujlyos, kegyetlen ütősek hullottak a támadókra . . . Az erős kovács úgy szórta őket széjjel, mint a polyvát . . . Kéz, láb marjult ki, aszerint, a mint lóditott rajtuk . . .

Mindezt alig kísérte néhány szó, mintha csak

ez a gyűjtés mennyire kifizetné magát és mily mértékben fokozná éppen a szegény mezőgazdasági munkásosztály jövedelmeit, az kitűnik abból, hogy pl. a szappangyökér átlagos ára 80 korona, a báránypirosító-é 60 korona, a beléndeké 70 korona, a nadragulyáé szintén 70 korona, a maszlagos beléndeké 80 korona, a pipacs virágé, örvénygyökéré, zsályáé, fodormenta és orvosi méhfűé átlag 60—70 korona métermázsánként. Oly árak ezek, a mik nemcsak a gyűjtést, hanem az okszerű gyógynövénytermelés meghonosítását is fölöttebb kívánatossá teszik.

A növendékmarha fölnevelése.

Régi tenyésztési szabály így hangzik: Azt, a mit az első évben elmulasztottunk, a második évben és aztán már nem lehet pótolni. A növendékmarha felnevelésénél arról van szó, hogy a $\frac{3}{4}$ évig terjedő korig a legmegfelelőbb és legszivesebben fogyasztott takarmánnyal, mint sovány tejjel, lenmaggal [lenpogácsa,] zabbal, korpával stb. való dus táplálással, a legjobb széna mellett, az állatok fejlődését lehetőleg hajtsuk és fokozzuk, az $1\frac{1}{2}$ évig terjedő korig olajpogácsával s táperős lóherefüvel [a tenyésztési célnak megfelelően] utánsegítsük, ezen a koron túl azonban minden költséges tápanyaghasználattal felhagyunk és lehetőleg legolcsóbb eltartásra törekszünk. Ennek a szabálynak figyelembevételétől

egy makrancos lovat patkolt volna otthon a műhely előtt.

— Csitt, hé, lassan . . .

A svábok nyöszörögve, sántítva, bordájukat tapogatva igyekeztek a szánkójukat elérni . . . Szótlanul hajtottak el . . . Az erős kovács egyedül maradt a csatatéren a gyűlött, halálra szánt ellenféllel, ki nyögve, jajgatva kinlódott a havon.

Bende József körülnézett és meglátta a mészáros szánját, melyhez hátul egy borju volt kötve . . . Nem szólt semmit, hanem fölemelte a megvert embert s a szánhoz vitte. Felültette a szénaülésre és kezébe nyomta a gyeplőt.

— Hajtson haza Isten hírével! — mondotta.

A szán megindult . . . Az erős kovács jó ideig szótlanul nézett utána . . . Arca még mindig komor, sötét kifejezést mutatott.

Hirtelen fölemelte sulyos öklét és fenyegetően rázta a sikamló szán után:

— Dejszen, — kiáltotta, — csak ne lettél volna bajban!

függ, hogy a nevelés lehetőleg olcsón fog-e alakulni és mégis értékes és hasznosító tenyésztési produktumokat kapunk-e. Nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy a fiatal kor első szakaszaiban nem szabad takarékoskodni. A mit ebben az időben elmulasztottunk, azt, ami a testi fejlődést illeti, csak nehezen vagy egyáltalában alig pótolhatjuk, a felnevelési költségek tekintetében azonban sohasem egyenlíthetjük ki. Az első fejlődési időszakban való dus táplálás a tejtermelésében való későbbi tulnyomó használatra sem jelent veszélyt, sőt inkább állandó jó takarmányértékesítést biztosít. Ezzel szemben az állatok második évben való, nem jövedelmező, dus táplálás esetén annak a veszélynek vannak kitéve, hogy jó tejszolgáltató képességüket többé-kevésbbé elveszítik, ha ennek a levegőn való igen kiadó mozgással nem vesszük elejét.

A fagy hatása a kerti talajra.

Télen is, mikor a föld holt tömeghez hasonlít, nem szűnnek meg a természeti erők hatni. Ősszel összegyülemlik a nedvesség, a mely a talajt áthatja és fagyos időben megfagy a nedvesség. A jéggé fagyott víznek azonban tudvalevőleg nagyobb térre van szüksége, azért mindenre a mi terjeszkedését akadályozza, nyomást gyakorol. A kicsi és legkisebb talajrészecskék ilyenformán szétrobbantatnak. A fagy tehát megnyitja a kert talaját és tápanyagtartalmát a növények részére hozzáférhetőbbé teszi. A fagnak a kerti talajra gyakorolt ezt a hatását azonban még azal segíthetjük elő, hogy a fagy beálta előtt vagy legalább a tél első felében a talajt meglazítsuk. Ugy kell, hogy a talajt a fagy durván felszántva találja. Az átforgatott földet nem szabad kiengyengetni vagy különösen gereblyével megmunkálni.

KÜLÖNFÉLÉK.

A ló őre. Sok szerencsétlenségnek volt már oka, hogy az utcán felügyelet nélkül hagyott ló megijedt, megbokrosodott és elragadta a kocsit, Ennek megakadályozására Newyorkban valamennyi kocsis borszíjjon négy kilógrammos vas sulyt visz a kocsiban. Ha felügyelet nélkül akarja hagyni a lovát, a borszíjjat becsatolja a ló zablájába, s a szíjjon logó sulyt a ló elé a

öldre teszi. Ha a ló el akar indulni, a nehéz súly lefelé huzza a száját, s az erős fájdalom megálásra kényszeríti. Ha pedig a megvadult ló a nehéz súly mellett is elindul, az első lábaiba ütköző súlyban megbotlik és elesik.

Milyen magasra megy az ágyu lövege?

A repülőgépek és a léghajók alkalmazása legy új kérdést is hozott napirendre, nevezetesen, hogy milyen magasságig részesülhetnek ezek nemzetközi védelemben. A tengeri kikötők, partok mellett elvonuló hajók tudvalevően bizonyos távolságig a nemzetközi jog alapvédelemben részesülnek. Miután a tengeri városok nem csak a távolságra, hanem a magasságra is jogot formálnak, tehát ezt most szigorúan meg kell állapítani a léghajón is. Tudvalevőleg Mődelbeck szerint az a szabály, hogy egy függélyesen kilőtt ágyu lövege oly magasságig ér, mint a vízszintesen kilőtt löveg távolságának fele. Vagyis ha az ágyu 8—10 ezer méter távolságig tud löni 45 fokú irányítással, akkor 4—5 ezer m. magasra lő, ha függélyes irányban lő. Azonban ilyen irányra egy ágyu sincs berendezve, mert elmélet szerint akkor a löveg majdnem oda esne le, a honnét kilőtték, a mi veszélyes dolog lenne. Legnagyobb távolságra tudnak löni a part védelmére felállított ágyuk. Így 1892-ben Krupp olyan ágyut öntött Newyork város részére, partvédelemre, mellyel 20 kilométer távolságra lehet löni. Legújabbán pedig az amerikaiak a part védelemre 33 kilométer horderejű ágyukat használnak. Tehát ezekkel földünk legmagasabb hegycsúcsát is áttudják löni. Hogy már most mily magosságot fognak nemzetközileg megállapítani a léghajók és gömbök, valamint a repülőgépek biztonságára, ez a jövő kérdése.

A harpia sas. Dél Amerika őserdeinek legvérengzőbb ragadozó madára a harpia sas (*Thrasaltus harpya*.) Rendkívül gyors és mérészen lecsapó madár ijesztő fejalkattal. Homloka lapított, mélyen beeső szemekkel. Feje bubján 6—7 bóbitatoll legyezőmódra hátrahajlik, miáltal vérengző tekintete még inkább szembe tűnik. Ez a kőszáli sas nagyságu szürkés mellű madár Braziliában igen sok majmot, sőt a fákon csüngő lajhárt is megtámadja és elragadja. Ezt a ritka érdekes madarat élve megküldték Hagenbeck állatkertjének Hamburgba. Sokolowszky dr. az új jövevényt nagy vasrácsos ketrecében megfigyelte és egy igen érdekes jelenséget tapasztalt rajta. A harpia sas pihenő helyzetben ült egy ágon. Széles hastollait pajzs módra szétterpesztette lábujjaira, miáltal ezeknek hatalmas sarlóalakú karmai nem voltak láthatók, sőt egyformán gubbasztotta össze szárnyait, valamint hosszú nyakát annyira összehuzta, hogy úgy tűnt fel, mint valami jámbor pulyka. De a mint Sokolowszky a rácsot megütötte, a harpia azonnal kiegyenesedett, hastollait összehuzta, kampós csőrét támadó helyzetben irányította és hatalmas karmai kieresztette. Ilyenkor felbőszült bóbitájávat, mint félelmetes ellenség mutatta

be magát. Ezt az ijesztő jellemvonást más ragadozó madáron nem lehet tapasztalni, ez kizárólag a harpia sas biológiai sajátága. Pihenő helyzetben barátságos madárnak, támadáskor pedig borzalmat és félelmet keltő ellenségnek mutatkozik.

A mit még látni tudunk. Az emberi szem látóképességét az orvosi tudomány már régóta megállapította. Csupán a parányiság látásának határa iránt eltérők a vélemények, amennyiben a mit egyik egyén szeme még meglát, azt a más egyén szeme észre sem vesz. Azonban általánosságban kimondható, hogy két fehér vonalat fekete alapon a jó szem meglát, kettőnek, ha még azok 5 ezredtől 3 ezred milliméternyi távolságban vannak is egymástól. Legújabbán Voszler szemorvos meghatározta, hogy az emberi szem milyen parányiság mozgását veszi észre. Fekete alapon 5 négyzetmilliméter nagyságu fehér papirost hozott mozgásba. Ezt a mozgást egy normális szem két meter távolságból észre vette, még pedig ha az megjelölt helyétől két harmad milliméternyire elmozdult. Ha az illető négyzetet 30 centiméter távolságból figyelte meg, akkor a félretolást nem vette már $\frac{3}{100}$ milliméternyire az eredeti fekvéstől. A gyorsabb mozgást jobban észre veszi a szem, mint a lassut. Mindezekre a világosság erőssége és iránya befolyást gyakorol, de koránsem oly nagyot, mint azt eddig hitték.

Nyilvános köszönet.

Az újév alkalmából lapunk tisztelt olvasói közül számosan felkeresték szerkesztőnket jó kívánságaikkal. A bizalom, szeretet és ragaszkodás eme szívélyes nyilvánításáért fogadják hálás köszönetünket, valamint „Boldog Újévet“ a maguk és kedves családjaik részére!

H I R E K

Kegyelem a szökött katonáknak. A hivatalos lap mai száma közli a honvédelmi miniszternek az összes törvényhatóságokhoz intézett rendeletét a szökött katonák megkegyelmezése dolgában. A minisz

teri rendelet mindenekelőtt szó szerint való szövegében ismerteti a királynak a múlt év novemberében kelt rendeleteit, a melyekkel a király tudvalevően megkegyelmezett azoknak a magyar állam polgároknak, a kik ellen 1907 december 2-ig állítás elől való szökés miatt a büntető eljárást indították, a kiket elítéltek s a kiknek szolgálati idejét szökés miatt meghosszabbították. E rendeletekkel kapcsolatosan a honvédelmi miniszter részletesen rendelkezik a kegyelem végrehajtásáról. A szökött katonáknak, a kik kegyelmet akarnak nyerni, bármely elsőfoku belföldi közigazgatási hatóságnál személyesen kell jelentkezniök s mindenekelőtt személyazonosságukat kell minden kétséget kizáró módon megállapítani. A személyes jelentkezésről a közigazgatási hatóság jegyzőkönyvet vesz föl s a jelentkezést a fölmutatott személyi okmányon is igazolja, vagy pedig ha a félnek ily okmánya nincsen, tanusítványt állít ki, a melynek szövegét a miniszter mellékelte a rendelethez. Külföldön jelentkező katonaköteles a külső képviseleti hatóságtól igazolványt kap, hogy a hazájába való visszatérésnél ne legyen esetleg zaklatásnak kitéve. A rendelet azután részletesen megszabja a közigazgatási hatóság teendőit szökött katona jelentkezése esetén s végül utasítja a törvényhatóságokat, hogy a közkegyelemnek hirdetemény, vagy más szokásban levő alkalmas módon való legszélesebb körű közzététele iránt a maguk hatáskörében is megfelelően intézkedjenek.

Aki a csap alá feküdt. Párisban egy Beroux Tódor nevű részeges csavargó belopódzott Martineaux bornagykereskedő pinczéjébe. Mikor azután vágyainak Eldorádójában érezte magát, hozzálátott szomszédjához. Előbb egy palack bordeauxit próbált ki, majd tovább tapogatózkodott, s a félhomályban egy nagy hordó öreg Haut Sauternes-re talált. Beroux a menyországban érezte magát, nagyot csettintett nyelvével, s lassan, óvatosan kibontotta a dugót. A drága nektár erős sugárban ömlött torkába, de Beroux boldogan nyelte, csak nyelte addig, — míg holt részegen a hordó mellett el nem terült. Már annyi ereje nem volt, hogy a csapot bezárja. A drága bor pedig csak egyre ömlött arcára. Agyán förtelmes gondolatok cikáztak át. Abban a drága italban kell megfuladnia, amelyet hosszú napok keserves koplalása közben úgy megkívánt? Most érje el a nemezis, mikor beteljesülve látja vágyait, ábrándképeit? A bor pedig csak egyre ömlött. A hordó előtt mélyedés volt, s abban feküdt a szerencsétlen Beroux. A mélyedésben összegyülemlt bor már kezdte elfedni testét, a borhullámok ajkait nyaldosták, s Beroux érezte, hogy rajta teljesül be a részegeseknek az a vágya, hogy a pince mélyén, borban fuladjanak meg. De Beroux nem akart még meghalni, összeszedte minden erejét és segítségért kiáltott. Kiáltásait meghallotta Martineaux, a pince tulajdonosa, aki éppen jókor érkezett, hogy a már fuladozó Berouxot kimentse a borözönből.

Szerkesztői üzenetek.

Danás Ferenc urnak, Aranybánya. Az ügy nem aludt el, hanem a rendkívül sok tanulmányt és munkát igénylő előkészületek folyamatban vannak s azt hisszük hogy ez év folyamán sikerülni fog az egyesületet megalakítani. **Orend János** urnak Alsóárpás. A támadó juhászok — ha ez testi épségét veszélyezteti és ezt a juhász közönyösen nézi, minden rossz következmény nélkül leölheti, hiszen önvédelemből még az emberölés is gyakran indokolt. Abban, hogy előbb a kenyér és csak azután az egyenruha után kellene törekedni, igazsága van, mert a kenyér az egész családot táplálja, míg a szebb egyenruhában egyedül csak a családfő büszkélkedhetik. A vasuti féljegyek a családtagokra való kiterjesztése végett kérjük ki a köz. erd. bizottság támogatását, erről különben írni fogunk. **Király Károly** urnak, Karácsonyliget. Szakközleményeit szívesen fogadjuk.

A kiadóhivatal postája.

Szűr Ferenc urnak, Ubald. Ugy a 4 korona előfizetési díjat mint a jókívánságot köszönettel vettük. **Demeter Tivadar** urnak, O. Brettye. Szívesen nyugtazzuk a beküldött 8 koronát. **Lackó János** urnak, Szenttamás. Az előbbi üzenet önnek is szól. **Szántó Antal** urnak, Igal. Elhatározását sajnálattal tudomásul vettük de azt hisszük azt még megfogja másítani. **Smuck György** urnak, Marcali. Az ígéretet tudomásul vettük. **Vaszi László** urnak, Oroszfalu. A címet kiigazítottuk. **Mázs Imre** urnak, Z. Egerszeg. Előfizetése március végéig van rendezve. **Blum Mátyás** urnak, Makád. Az ön előfizetése is f. év első negyedére van befizetve. **Farkas István** urnak, V. Nána. Örömmel üdvözljük hiveink közé újból való belépését s a 4 koronát nyugtazzuk. **Kelemen István** urnak, Esztergom. Előfizetése június végéig van rendezve. Új átlomásán talán sikerülne több előfizetőt is szerezni. **Leitner Gusztáv** urnak, V. Oroszi lapunkat most már a legpontosabban tesszük postára s így a késésnél csak az ottani kézbesítés körül lehet hiba.

ÁLLÁST KERES

22 éves, erős, egészséges, jól szakvizsgázott fiatalember. Az állást f. é. január 10-én elfoglalhatja. Cím a lap kiadóhivatalában.

2—2

„VADÓR“

című Hönig-féle tankönyvet bármely mennyiségben megvesz lapunk szerkesztősége.

Nyomatott HIENTZ JOZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

Egyenruhákat,
Egyenruházati cikkeket,
Polgári ruhákat,
Fehérneműt.

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb
minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovits orosz császári nagyhercegnek.

Budapesten

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönben erdőaltiszteknek előnyös
részfelfizetési kedvezmények.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek
felvétele végett a cég egy szabása saját költségén
bárhova elküldi.

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva.
Legkisebb megrendelést is szívesen eszközölök. Meg
nem felelő árú a cég költségén visszaküldhető.

EGYEDÜLI FERLACHI == GYÁRTMÁNY ==

mely a bel- és külföldi gyártmányok
közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Arany érem:

Páris 1906.

46 remekelés.

OGRIS MARCUS

fegyvergyár és (prácios) puskaműves.

FERLACH (Karinthia) szállít elsőrangú
bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegy-
vereket legjobb és legpontosabb kivitelben.

Különlegesség nagyon könnyű Drilling
fegyverekben. — Súlyuk 2-8-3 kg.

UJDONSÁG!

UJDONSÁG!

Browning-féle sérétes-ismétlőfegyver

— 225 korona gyári árban. —

Árjegyzék ingyen. — Magyar levelezés.

BURGER FRIGYES

gyógyáru és illatszer üzlete

Kolozsvár, Mátyás király-tér 10

Vásárol a legmagasabb napi
áron: Anyarozsot, ezerjófűvet
nadrágulya levelet gyökeret és
minden másnemű gyógyfüve-
ket. Felvilágosítással szívesen
szolgál.

Előnyös vadértékesítés

Szarvas, dämadvad, vadsertés őz, nyul,
fogoly és egyéb lött vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett.

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly,

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégebb és legnagyobb egyenruházati intézet

A nagyméltósági földművelésügyi m. kir. minisztérium 70542 magas rendeletével az erdőgazgatóságoknak ajánlva.

Erdészeti- és erdő altiszti

egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák

a legjobb magyar- és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat

ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk.

Meg nem felelőt visszavesszünk.

Husliszt

legolcsóbb erőtápszer kutyák, baromfi és fácánok részére.

A folyton friss minőségű és soká eltartható ezen huslisztból 5 kilogram bérmentesített postai szállítással 3 korona 24 fillérbe kerül s tápértéke megfelel 20 kilogramnyi jó nyershus táperejének, 68% fehérnye tartalom biztosítva.

Zoubek Róbert I. sziléziai erőtakarmánygyára.
TESCHEN (Szilézia).

HIENTZ JÓZSEF

Könyvnyomda.

SZÁSZSEBES.

Könyvkereskedés.

Szállítja az összes, a könyvpiacon előforduló könyveit, Journáljait, napilapjait, zene-műveit, levél- és írópapirosait. *Elvállal minden e szakmába vágó nyomdai munkát.*

Izléses kivitelben!

Jutányos árban!

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4
Negyed évre	2

Pénzküldemények:

a Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlközásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. január 16.

3. szám.

RÉGIPÉNZEK aranyból és ezüsből jó árban megvétetnek.
Schmideg Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

Eddig 25 arany,
ezüstérem és dísz-
oklevéllel kitüntetve.

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany,
ezüstérem és dísz-
oklevéllel kitüntetve.

csász. és kir. udvari szállító.

Magyar magpergető gyára. Erdészeti magnagykereskedés.
Erdei csemetekertek. Diszfenyőkertészet fajburgonya termelés.

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl legjobb minőségű tű és lomblevelű famagvakat, szlavon tölgymakkot gyümölcs- és fűmagvakat összes erdősítéshez szükséges tölgy, luczfenyő és minden egyéb lomb- és tűlevelű facsemetét.

Élősövénynek ákác, gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez.

☛ Gyümölcsvadoncok, gyümölcsfák, rózsák. ☛

☛ **160-féle legujabb és bőtermésű FAJBURGONYÁT,** ☛
továbbá vadetetésre és gazdasági czálra igen alkalmas csicsókát.

Legmagasabb árban vásárol fenyőtobozakat tölgymakkot és lombfa magvakat!

☛ Mintázott ajánlatokat kér. ☛

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

MAGYARKON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szeged

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtárlója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Haering Ede

természetráji tanszergyáros

SZEGED

Csemegi utca 5 és 7 szám

Elvállalja mindenféle állat művészies kitömését felelősség mellett.

Nagyobb vadászszobák berendezésére trophéák, szőnyegek és reliefképek készítésére vállalkozik. Praeparálásra alkalmas vadat a legjobb áron megvesz, esetleg más praeparátummal becserél. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Vadakat a következő árakon vásárol:

Vadmacska	4-6 kor.-ig	Vaddisznó súly szerint.	
Borj	4-6 "	Galamb	0.80-1 kor.-ig
Vidra	10-20 "	Tuzok	8-10 "
Róka	3-6 "	Erdei szalonka	2-2.40 "
Medve nagyság szerint.		Daru	6-12 "
Mókus	1 "	Vadlúd	2-3 "
Mogyorós pele	1 "	Vándor sólyon	2 "
Földi kutya	1-2 "	Sas	3-10 "
Szarvas nagyság szerint.		Keselyű	10-12 "
Őzbőr	3-5 "		

A gyár a Délmagyarországi Közművelődési Egyesület védnöksége alatt áll.

Megrendeléseket elfogad a Szent-István Társulat is, Budapest, VIII. Szentkirályi utca 28.

Sürgőny cím: HAERING, SZEGED.

ÉLŐ VADAK.

Foglyokat, fácányokat, nyulakat, özeket, szarvasokat, däm-vadat, uhukat kunyhóleshez, minden fajú ragadozó emlősöket és madarakat, tyukokat, libákat diszfácányokat vásárol és erre vonatkozó ajánlatokat kér

MAYER EDE

élővad kiviteli üzlete.

Wiener-Neustadt, Ausztria

Schneeberggasse Nr. 10.

Fiók vadkereskedés Magyar-

országban Savanyukút,

Sopron megye.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.